

svémocně provést, mohl by tím postaviti ostatní spoluvlastníky před hotovou věc, domáhati se na nich poměrné náhrady a touto oklikou obejít předpis §u 835 obč. zák. Ustanovení §§ 833, 835 obč. zák. chtěla právě chrániti spoluvlastníka proti svémocným změnám, které by ostatní spoluvlastníci na společném statku chtěli provést. Vždyť při »důležitých změnách« nemusí se podílník ani většině podrobiti a odporuje-li, smějí dotyčné změny jen na základě příslušného rozhodnutí (§ 835 býti provedeny. Byly-li provedeny bez takového povolení, jdou na vrub toho, kdo je provedl. V tomto směru jest na místě obdobné použití §u 1040 obč. zák. Nezáleží na tom, že zákon nevyslovil v §u 835 obč. zák. nějaké zlé následky jednání proti tomuto předpisu, neboť nebylo toho třeba, protože zákon přesně stanovil předpoklady přípustných změn, takže při nesplnění zákonných předpokladů je změna nepřipustna a nemůže z ní pro podílníka žádný nárok vzejíti.

Čís. 5106.

Proti rozhodnutí ministerstva dle zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. lze se dovolávati pomoci na soudě. Předpis §u 105 ústavní listiny jest účinným, ač ještě nebyl vydán jím slíbený prováděcí zákon.

Zákonem ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. byl založen pro státní zaměstnance, vyhovující jeho předpokladům a podmínkám, právní nárok na přiznání jeho výhod, vláda byla však zmocněna doplniti zákon určením podmínek, za kterých měly býti výhody zákona v zájmu státu a služby odepřeny. Nemohl-li se kdo hlásiti do služeb státních drah před válkou proto, že neměl odbytu ještě vojenskou službu a skončila-li jeho řádná vojenská služba již za války, kdy musel ve válečné službě pokračovati, učinil zadost podmínkám §u 8 zák., přihlásil-li se do služby ihned po návratu z válečné služby vojenské.

(Rozh. ze dne 10. června 1925, Rv I 556/25.)

Vykonav v roce 1912 zkoušku dospělosti na reálce, zamýšlel žalobce vstoupiti do služeb býv. rak. státních drah. Ježto však nemohl dle tehdejší praxe býti přijat před odbytím vojenské služby, nastoupil vojenskou presenční službu, jež pak vypuknutím světové války přešla ve válečnou vojenskou službu, z níž se vrátil dne 6. února 1919 a nastoupil ihned jako volontér u čsl. státních drah. Poněvadž žalobcova žádost na ministerstvo železnic v Praze o přiznání výhod čl. III. § 8 a čl. VI. § 14 odstavec třetí zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. byla zamítnuta s odůvodněním, že nebyly splněny podmínky článku III. zákona a poněvadž také rozklad žalobce proti rozhodnutí tomu byl zamítnut, domáhal se žalobce výroku, že mu ony zákonné výhody příslušejí a že žalovaný erár jest povinen platiti mu dosud zadržené požitky. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalobní nárok důvodem po právu. D ů v o d y: Názoru žalující strany, že na výhody čl. III. zákona čís. 230/1920 mají nárok všechny osoby, které před válkou nabyly kvalifikace ke vstupu do státní služby, v této všeobecnosti nelze přisvěd-

čiti. Výhod těch mohou se s úspěchem domáhati pouze ti, kdož nabyvše pro příslušnou kategorii státní služby předepsané kvalifikace, prokazatelným způsobem dali na jevo své rozhodnutí, ucházeti se o přijetí do státní služby, při čemž však provedení rozhodnutí toho výkonem jich válečné služby bylo zmařeno. Pouhé rozhodnutí samo o sobě, jako výslednice vnitřního psychologického postupu dotyčné osoby, může jeviti právní význam teprve tehdy, bylo-li na venek projeveno objektivními známkami, vážností tohoto rozhodnutí nasvědčujícími, a další podmínkou uplatnění nároku na ony výhody jest, že provedení tohoto rozhodnutí bylo překaženo výkonem válečné služby. Soud zjišťuje, že žalobce po absolvování střední školy v roce 1912 rozhodl se ucházeti se o přijetí do služeb státních drah, že však, nemoha vzhledem k tehdejší praxi železniční státní správou zachovávané, býti přijat před odbytou vojenskou povinností, podrobil se za souhlasu otceva bezprostředně po absolvování dobrovolnému odvodu, při němž pro tělesnou nezdatnost byl odmítnut, že na to dal se prozatím zapsati na vysokou školu technickou a, byv pak hned v příštím roce 1913 při řádném odvodu uznán schopným, nastoupil v říjnu téhož roku vojenskou presenční službu, aniž by byl žádal o její odklad až do ukončení studií. Tvrzení žalobcovo, že byl rozhodnut po odbyté jednorozční vojenské službě zakročiti o přijetí do služeb státních drah, jest tudíž zcela věrohodné. Poněvadž pak vypuknutím války neukončená ještě jednorozční presenční služba žalobcova přešla bezprostředně ve službu válečnou, z níž žalobce na to přestoupil přímo do služeb státních drah, bylo výkonem této válečné služby žalobci znemožněno ucházeti se o přijetí do služeb státních drah. Toto stanovisko odpovídá také smyslu směrnic ku provádění zákona čis. 230 z roku 1920. Vždyť směrnice ty vytykají, že nemožnost ucházeti se o přijetí do čl. státních služeb neuznává se v těch případech, kde od nabytí předepsané kvalifikace do nastoupení vojenské válečné služby uplynula doba, které jest za normálních okolností zapotřebí k tomu, by se mohl uchazeč rozhodnouti pro státní službu a o přijetí do ní žádati. Ze zprávy ministerstva železnic ze dne 12. listopadu 1924, čis. 66.198 pres. 3-24 se podává, že podle výnosu býv. ministerstva železnic ze dne 15. února 1900, čis. 1035 dávána byla při přijímání úřednických čekatelů přednost uchazečům, kteří již vojenskou presenční službu vykonali, byť by i zásadně nebylo vyloučeno, by nebyli přijati uchazeči, neučinivší dosud zadost vojenské povinnosti. Nelze tudíž z okolnosti, že žalobce za tohoto stavu věci, nemoha asi spoléhati na to, že by právě ohledně jeho osoby ono zásadní stanovisko bylo uplatněno, formální žádosti o přijetí do služeb státních drah nepodal, vyvozovati závěr jemu nepříznivý, naopak dlužno za to míti, že v souzeném případě od nabytí předepsané kvalifikace žalobcem do nastoupení jeho služby válečné neuplynula doba, které jest za normálních okolností potřebí, by se mohl uchazeč rozhodnouti pro státní službu a o přijetí do ní žádati. Normální okolnosti vyžadovaly spíše, aby žalobce hleděl, když se mu nepodařilo při dobrovolném, aspoň tedy při řádném odvodu dosíci náležitosti správou železniční požadované a po jejím splnění o přijetí do služeb se ucházeti, což také, jak shora uvedeno, po odpadnutí překážky, válečnou službou způsobené, ihned učinil. O d v o l a c í s o u d neuznal žalobní ná-

rok důvodem po právu. **D ů v o d y:** Prováděje odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci vytýká odvolatel: 1. že prvý soud neměl se otázkou důvodu a výše žalobního nároku vůbec věcně zabývat; 2. že, kdyby tak směl učiniti, mohlo by se to státi jen na základě skutkových okolností, uvedených již v žádosti žalobcově o přiznání výhod; 3. že nárok žalobní ani jinak není zákonem odůvodněn. Ad 1. a 2. Dovolatel snaží se dovoditi, že přiznání výhod zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. nelze se vůbec žalobou domáhati, neboť prý tento zákon nezakládá pro státní zaměstnance nároku na výhody tam uvedené, nýbrž byla prý tímto zákonem státní správa pouze zmocněna, aby podle svého volného soudu nepřezkoumatelného uvážení výhody ony poskytla. Názor tento nemá v zákoně opory a jest vyvrácen předpisem §u 2 prováděcího nařízení ze dne 4. června 1920, čís. 382 sb. z. a n., dle něhož o žádostech za přiznání oněch výhod rozhoduje sice ústřední úřad v dohodě s ministerstvem financí a vnitra, kde však není stanoveno, že by se tak dále s platností konečnou, a proto přísluší žadatelům, pokud jsou zaměstnanci státními, proti rozhodnutí ústředního úřadu stížnost k nejvyššímu soudu správnímu. V souzeném případě, kde nejde o úředníka státního, nýbrž železničního a kde tudíž stížnost k nejvyššímu správnímu soudu jest po zákonu vyloučena, nastupuje pořad práva před řádnými soudy, poněvadž jde o spor o přiznání požitků služebních z poměru soukromoprávního. V důvodové zprávě mluví se sice o tom, že osnova volila zásadu fakultativních výhod, která umožňuje vládě a úřadům použití zmocnění zákonem daného a odškodniti státní zaměstnance v mezích zákonem vytčených, to však neznamená, že by státní zaměstnanci ze zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. nenabývali nároku na přiznání výhod, z tohoto zákona plynoucích, a že by volné uvážení státní správy mohlo jíti tak daleko, že by mohla řečené výhody odepřít i zaměstnancům, u nichž jsou splněny předpoklady, za kterých jim zákon ony výhody přiznává. Podle §u 21 zákona určí nařízení, do které doby nutno žádost pod ztrátou nároku podati. Kdyby tedy státní zaměstnanci nároku na přiznání výhod neměli, nemohli by ho ztratiti a ono ustanovení nemělo by smyslu. Patří-li spory o přiznání výhod zákona zaměstnancům státních drah na pořad práva, je samozřejmo, že jest právem i povinností příslušného soudu, by probral a zjistil veškeré okolnosti, pro rozhodnutí sporu důležité, a že soud jest k tomu povolán, aby spor řešil ve věci samé, tedy meritorně. Opačný názor odvolatelův nemá v zákoně opory a totéž platí o jeho dalším úsudku, že by soud mohl spor řešiti pouze na základě skutkových okolností uvedených již v žádosti žalobcově o přiznání výhod. Poněvadž prováděcím nařízením čís. 382/20 pokud se týče čís. 594/20 byly stanoveny propadné lhůty ku podání žádostí o přiznání výhod pod ztrátou nároku, je jisto, že žadatel není oprávněn, aby po uplynutí řečených lhůt uplatňoval nároky jiné než v žádosti včas podané. Pokud však jde o nové skutkové okolnosti a nové důkazy, nelze ze zákona (z prováděcího nařízení) dovoditi, že by žadatel po podání žádosti jich nesměl dodatečně uplatňovati. Srovná-li se předpis §u 2 (2) nařízení čís. 382/20 s předpisem §u 2 nařízení čís. 594/20, nutno dospěti k úsudku opačnému, neboť tyto předpisy nevylučují, že by správní úřady nemožily žadatele přímo vyzvati, by jim předložil nové

pisemné doklady a nabídl o svých tvrzeních svědky. Pro soud platí tu příslušná ustanovení civilního řádu soudního, která mu umožňují, by věc po stránce skutkové i důkazní vysvětlil tak, aby se stala zralou k rozhodnutí. Nelze tudíž souhlasiti s názorem odvolatelovým, že soud neměl žádných novot (po stránce skutkové a důkazní) připouštěti a že je měl buď zamítnouti jako opožděním vyloučené nebo s nimi žalobce poukázati předem na správní úřad. Cesta posléz uvedená je pro soud naprosto neschůdná, neboť soud nerozhoduje o opravném prostředku proti rozhodnutí ministerstva železnic, nemá také práva, aby rozhodnutí toto pro neúplnost nebo jinakou vadnost řízení zrušil a vrátil věc ministerstvu k doplnění a novému rozhodnutí, nýbrž jest jeho úkolem, by podle výsledků řízení provedeného na základě civilního řádu soudního samostatně rozhodl, je-li žalobní nárok zákonem odůvodněn čili nic. O výši jeho se v tomto případě prozatím nejedná.

Ad 3. Pokud odvolatel dovozuje, že žalobní nárok není zákonem odůvodněn, sluší mu přisvědčiti. V tomto případě přichází v úvahu předpis Šu 8 zákona čís. 230/20 ve spojení s Šem 19 téhož zákona a mohla by žalobci býti přiznána výhoda Šu 8, kdyby prokázal, že, nabyv ustanovené kvalifikace, nemohl se pro výkon válečné služby vojenské ucházeti o přijetí do praxe u státních drah. Slova »ucházeti se o přijetí do praxe« znamenají v obvyklém smyslu i podle směrnic, schválených ministerskou radou ku provádění zákona »podati písemnou žádost o přijetí do praxe«. Žalobce tvrdí, že podal žádost na ředitelství státních drah v P. o přijetí do železniční služby v listopadu 1918, a jest nesporno, že, byv přijat do služeb čsl. státních drah, nastoupil tam službu dne 6. února 1919. Žalobce snaží se dokázati, že pro výkon vojenské válečné služby nemohl se dříve o přijetí do praxe u státních drah ucházeti, avšak tu přicházejí v úvahu ony směrnice, podle kterých se tato nemožnost neuznává v těch případech, kde od nabytí ustanovené kvalifikace do nastoupení vojenské služby válečné uplynula doba, již je za normálních okolností zapotřebí k tomu, by se zaměstnanec mohl rozhodnouti pro státní službu a za přijetí do ní žádati. V dalším pak dospěl odvolací soud k přesvědčení, že žalobce neměl úmyslu, vstoupiti po složení zkoušky dospělosti do státní železniční služby.

Nejvyšší soud obnovil mezitimní rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Vzhledem k nadhozené otázce nepřipustnosti pořadu práva a vzhledem k ustanovením Šu 42 j. n. a Šu 240 c. ř. s., že soud má k nepřipustnosti pořadu práva přihlížeti z úřadu v každém období sporu, musil se dovolací soud zabývati předem otázkou, zda pořad práva v tomto sporu jest vůbec přípustným, když podle §§ 21 a 22 zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. a Šu 2 prováděcího nařízení ze dne 4. června 1920, čís. 382 sb. z. a n. o poskytnutí požadovaných výhod rozhoduje ústřední úřad, tedy ministerstvo železnic, a nemůže býti pochybnosti, že tak činí jako úřad správní. Stejně jest však nepochybné, že ministerstvo železnic rozhoduje tu o soukromoprávních nárocích zaměstnanců, založených služební smlouvou, a že jest tu tedy případ Šu 105 ústavní listiny,

podle něhož ve všech případech, ve kterých správní úřad rozhoduje o nárocích soukromoprávních, volno jest straně rozhodnutím dotčené dovolávati se nápravy pořadem práva. Žalobci nelze proto upříti práva, by se proti zamítavému rozhodnutí ministerstva železnic nedomáhal svého práva žalobou u řádných soudů. Jest arci v nauce sporno, zda § 105 ústavní listiny jest již účinným, neboť ustanovuje se v něm, že podrobnosti upravuje zákon, a takto slíbený prováděcí zákon nebyl ještě vydán. Nejvyšší soud jest toho názoru, že nelze státního občana zbaviti práv zaručených mu ústavou jen z toho důvodu, že slíbený prováděcí zákon ještě nebyl vydán, když, jako v tomto případě, k uplatnění těchto práv prováděcího zákona vůbec není třeba, takže jeho vydání může míti vzhledem k těmto právům účinek pouze upravující a obmezující. Nevydání prováděcího nařízení možno tu příkládati jenom ten význam, že pro nastoupení pořadu práva platí prozatím platné předpisy. Vystačí-li se jimi, jako v tomto případě se vystačilo, není důvodu, aby účinnost §u 105 ústavní listiny byla popírána. Rakouský ústavní zákon o moci soudcovské ze dne 21. prosince 1867, čís. 144 ř. zák. měl ve čl. 15 ustanovení v podstatě stejné, jako jest § 105 ústavní listiny, neustanovoval rovněž bližších podrobností, a ač nebyl nikdy vydán prováděcí zákon, nebylo o jeho účinnosti nikdy pochybováno. Jistý rozdíl spočívá sice v tom, že rakouský předpis neodkazoval na prováděcí zákon, kdežto československý předpis ohledně podrobností na něj odkazuje, přece jest však odůvodněn závěr, že ani podle československé ústavy není vydání prováděcího zákona k §u 105 ústavní listiny pro jeho účinnost nutným. Žalovaná strana sama nepopírá příslušnost řádných soudů k jednání o podané žalobě, ale upíatňuje, že se soudy měly zažalovaným nárokem zabývati pouze potud, pokud spočívá na skutkových okolnostech přednesených již v předcházejícím řízení správním. Dovojuje, že nárok, opírající se také ještě o další skutkové okolnosti, jest novým nárokem, ve správním řízení ještě neuplatněným, a namítá z tohoto důvodu částečnou zmatečnost řízení dle §u 477 čís. 6 c. ř. s. a předčasnost žaloby. Pokud jde o první námítku, stačí poukázati na to, že takové částečné zmatečnosti, jakou má žalovaná strana na mysli, navrhuje, aby řízení bylo prohlášeno za zmatečné do té míry, pokud se v něm jednalo o skutečnostech, neuplatněných před žalobou pořadem služebním, civilní soudní řád nezná. Podle §u 477 c. ř. s. nelze prohlásiti řízení za zmatečné a nezrušiti při tom rozhodnutí vydaná v řízení, trpícím zmatekem. Kdyby byl správním názor žalované strany, že jest tu zmatek dle §u 477 čís. 6 c. ř. s., musilo by býti zrušeno celé řízení a oba rozsudky nižších soudů. Toho žalovaná strana sama nežádá, naopak navrhuje v dovolací odpovědi, by rozsudek odvolacího soudu byl potvrzen. V pravdě neuplatňuje žalovaná strana, že byl pořad práva nepřípustný, nýbrž vytýká, že soudy neměly přihlížet k určitým žalobcem teprve ve sporu předneseným skutkovým okolnostem. Tuto výtku nelze podřaditi pod žádný z důvodů zmatečnosti §u 477 c. ř. s., v úvahu lze ji vzíti jen jako výtku vadnosti řízení nebo nesprávného právního posouzení, nebo jak žalovaná strana také uplatňuje, jako hmotnou námítku předčasnosti žaloby, jež by ovšem v případě úspěchu vedla vzhledem k tomu, že lhůta k žádostem za přiznání výhod dle zákona čís. 230/1920 již dávno prošla, ku konečné ztrátě žalobcova

nároku. Ale ani v této příčině nelze dáti dovolání za pravdu. Žalovaná strana vytýká, že žalobce v žádosti ze dne 17. srpna 1920 neoznačil, o kterou výhodu se uchází, zda podle čl. II., III. či IV. zákona, z obsahu žádosti bylo však nepochybně, že jde o výhodu čl. III., tak rozumělo žádosti i ministerstvo železnic a zamítlo výnosy ze dne 8. června 1922 a 4. března 1924 žádost z toho důvodu, že podmínky tohoto článku nebyly splněny. Další okolnosti, jichž nepřednesení v žádosti žalovaná strana vytýká, totiž, že se žalobce hned po skončených studiích informoval u ředitelství státních drah v P., zda může býti přijat do železničních služeb, že se mu dostalo záporné odpovědi, poněvadž nebyl ještě prost vojenské povinnosti, že se pak hlásil dobrovolně k odvodu, ale nebyl uznán schopným vojenské služby, a že vstoupil na techniku jenom z toho důvodu, že nemohl býti prozatím přijat ke dráze, jsou pro posouzení nároku nerozhodné. Rozhodným jest, jak bude ještě doličeno, že žalobce nastoupil teprve 1. října 1913 povinnou vojenskou službu, že ji pro válku konal nepřetržitě až do 6. února 1919 a již 7. února 1919 nastoupil službu u železnice. Okolnosti tyto byly nejen v žádosti uvedeny, nýbrž i prokázány, a mimo to musily býti železničním úřadům známy i z osobních výkazů žalobcových. Ve věci samé souhlasí nejvyšší soud s nižšími soudy, že zákonem čís. 230/1920 byl pro státní zaměstnance, vyhovující jeho předpokladům a podmínkám, založen právní nárok na přiznání jeho výhod a že nebylo zákonem ponecháno volné, odůvodnění nepotřebující, úvaze úřadů, zda chtějí či nechťejí výhody ty v jednotlivých případech poskytnouti. Pro tento druhý finanční prokuraturou hájený názor mluví sice doslov zákona, jenž důsledně ustanovuje, že jeho výhody »mohou« býti přiznány za těch a těch podmínek, a také důvodová zpráva vládní osnovy, tisk čís. 2598 praví na straně 11, že nejvýhodnější a nejspravedlivější formou odškodnění zaměstnanců, poškozených válkou jest forma volená osnovou, totiž zásada fakultativních výhod. Naproti tomu mluví však § 21 zákona o »nároku« zaměstnanců, jenž se nepodáním žádosti ztrácí, a zmíněná důvodová zpráva praví výslovně, že osnova vychází ze zásady, že mají býti odškodnění zaměstnanci všech kategorií, kteří válečnou službou byli poškozeni, pokud to připouští zájem státu a služby. Na témž stanovisku stojí i zpráva státně-zřízeneckého výboru tisk čís. 2598. Že výhody nebyly přiznány formou obligatorní, nýbrž fakultativní, vysvětluje důvodová zpráva tím, že by obligatorní přiznání výhod mělo za následek nesrovnalosti, jež by snad byly horší než stav nynější, poněvadž nelze v zákoně předvídati všechny nároky, které by z něho mohly býti činěny, a jichž vědomost by bývala zákonodárce přiměla pojeti do zákona jiná ustanovení než jaká byla pojata. Podle téže zprávy nebyl zákon rozšířen na zaměstnance, kteří nekonali válečné vojenské služby, tito byli v případech, hodných zřetele, odškodnění individuální cestou administrativní, z čehož opět plyne, že zaměstnanci, kteří konali válečnou vojenskou službu, měli býti odškodnění zákonem, totiž přiznáním právního nároku. Vylíčené rozpory lze bez logického násilí vysvětliti jen tak, že sice zákon založil právní nárok zaměstnanců, jím dotčených, na přiznání jeho výhod, že však vláda, již bylo dle §u 22 uloženo provedení zákona, byla zmocněna doplniti zákon určením podmínek, za kterých měly býti výhody zákona v zájmu

státu a služby odepřeny. Že takovou byla vůle zákonodárce, plyne z §u 16 ustanovujícího, že z výhod zákona mohou býti vyloučeni zejména zaměstnanci, kteří vykonávali vojenskou službu v zápolí v takovém postavení, že nezasluhují z důvodů hospodářských ohledu, neb kteří se k vojenské službě bývalého státu rakousko-uherského přihlásili dobrovolně, k čemuž zpráva státně-zřizeneckého výboru poznamenává, že dobrovolné přihlášení může býti pro vyjmutí z výhod zákona jenom tehdy směrodatno, když se jedná o zjištěné případy úmyslného odporu proti české státní myšlence. Vláda nejen nepoužila zmocnění uděleného jí zákonem a ani v prováděcích nařízeních ze dne 4. června 1920, čís. 382 sb. z. a n. a ze dne 30. října 1920, čís. 594 sb. z. a n., ani v zásadách usnesených ministerskou radou ve schůzi ze dne 23. března 1921 (přípis presidia ministerské rady ze dne 2. dubna 1921, čís. 10.786) neustanovila nic o tom, kdy mají býti výhody zákona odepřeny, nýbrž naopak usnesla se v těchto zásadách, že ani obmezení nároků stanovená v §u 16 zákona nemají býti uplatňována. Výhod zákona má se podle tohoto usnesení ministerské rady, jehož se žalovaná strana sama dovolává, dostat všem zaměstnancům, vyhovují-li jen podmínkám zákona. Bylo by hrubým porušením sociální spravedlnosti, opětně zdůrazňované v důvodové zprávě, kdyby výhody zákona byly jedněm poskytnuty i v případech, ve kterých zákon sám počítá s jejich odmítnutím, jiným však odepřeny bez udání jakýchkoliv důvodů. Proto musí býti na ně přiznán právní nárok i žalobci, vyhovuje-li zákonným podmínkám. Správnost tohoto právního názoru uznalo ostatně i ministerstvo železnic samo tím, že nezamítlo žalobcovu žádost na základě volného uvážení, nýbrž pro nedostatek podmínek §u 8 zákona. Také odvolací soud uznal, že v žalobcově případě nebyly podmínky §u 8 zákona splněny, a nevyhověl proto žalobě. Vychází z předpokladu, že žalobce nabyt ustanovené kvalifikace pro svůj obor železniční služby, již složením zkoušky dospělosti dne 27. září 1912, a dovozuje, že od dosažení této kvalifikace do počátku vojenské válečné služby dne 1. srpna 1914 uplynulo 22 měsíců, po které žalobce nepodal žádosti za přijetí do železničních služeb, z čehož prý se musí souditi, že se o toto přijetí neucházel pozdě pro překážku válečné služby, nýbrž z jiných pohnutek. Nehledíc k tomu, že podle §u 14 zákona se souvislá vojenská služba nastoupená před válkou započítává do služby válečné, takže časová mezera mezi zkouškou dospělosti a válečnou vojenskou službou činí jen 12 měsíců, nelze souhlasiti s názorem, že žalobce nabyt předepsané kvalifikace již složením zkoušky dospělosti. Dotazem u ministerstva železnic bylo zjištěno, že podle výnosu ze dne 15. února 1900, čís. 1039 musila býti při přijímání úřednických čekatelů dávana přednost uchazečům, kteří již odbyli vojenskou službu, takže dokud takoví byli, mohli býti jiní přijati jen výjimkou. Že by u žalobce byl případ takové výjimky, žalovaná strana netvrdí. Bylo dále nižšími stolicemi zjištěno svědeckou výpovědí bývalého personálního referenta u ředitelství státních drah v P., že u tohoto ředitelství před válkou nebyl nikdo přijat za úřednického čekatele, kdo nebyl ještě prost vojenské povinnosti, a že svědek každého, kdo se hlásil do služeb dráhy, informoval v tomto smyslu. Nestačila tedy pro přijetí žalobce do služeb dráhy zkouška dospělosti, bylo třeba také ještě splnění vojenské povinnosti.

Žalobce odbyl jednoroční presenční vojenskou povinnost teprve 30. září 1914 a nabyl teprve tímto dnem kvalifikace, aby se ucházel o přijetí do železničních služeb s nadějí na úspěch. Jelikož to bylo již za války, kdy konal dále vojenskou službu, nemohl se pro její výkon ucházeti o přijetí do praxe. Jsou tedy u něho splněny podmínky §u 8 zákona i směrnic ministerskou radou k tomuto předpisu vydaných, a bylo již z důvodu nesprávného právního posouzení vyhověti žalobcovu dovolání a obnoviti rozsudek prvního soudu, uznávající žalobcův nárok, aniž bylo třeba zabývatí se zjištěními odvolacího soudu o žalobcově úmyslu, vstoupiti do státní železniční služby a dalšími dovolacími důvody, týkajícími se těchto zjištění.

Čís. 5107.

Zastavení znameními (i věci hromadné a skladu zboží) nepředpokládá fysickou nemožnost hmotného odevzdání, nýbrž vztahuje se i na případy, kde dle názoru obchodu hmotné odevzdání se pokládá pro svou obtížnost za nemožné.

K označení zastavených předmětů nedostačuje označení, k jehož seznání by se vyžadovala podrobná a obezřetná prohlídka, nýbrž jen označení, jež lze jen při nápadné nepozornosti přehlédnouti.

(Rozh. ze dne 10. června 1925, Rv I 696/25.)

Žaloba domáhající se zjištění zástavního práva ku věcem, zabaveným žalovaným vymáhajícím věřitelem, byla zamítnuta soudu všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prvý soud zamítl žalobu proto, že nepovažoval za přípustné odevzdání znameními a proto, že znameními nebyly poznačeny jednotlivé předměty znatelně. Odvolací soud uznává sice ve sporném případě přípustnost odevzdání znameními, ale pokládá označení za nedostatečná. Zjišťuje, že předměty v zástavu dané, o něž se jedná, až na 50 kanalizačních rour byly v jedné místnosti, v níž zastavení bylo vyznačeno tabulkou, zvící jedné čtvrtky papíru, zakrytou při provádění exekučního zabavení jinou reklamní tabulkou, že na větší kusy (psací stroj se stolem, registraturu, regály) přilepeny byly cedulky, označující vlastnictví žalobkyně, že však tyto cedulky svědek H. při zabavení neviděl, a že si předmětů oněch podrobně neprohlížel. Odvolací soud pokládá tato označení za nezřejmá a proto, že tabulka na stěně byla zakryta v době zájmu a žalobkyně o její zřejmost nepečovala, pokládá za rozhodnou zřejmost i v době pozdější po odevzdání zástavy. Netřeba se obíratí otázkou, zda připouští zákon zastavení věci hromadné tím způsobem, že i bez odevzdání zástavní právo postihuje věci nově přibylé, tvořící tutěž věc hromadnou, a zda tedy zákon dopouští v tomto smyslu generální zástavu. Jest souhlasiti s odvolacím soudem, že i věc hromadnou a sklad zboží lze zastaviti znameními, když dle názoru obchodu není zastavení